

***Богдан Ступка –
патріарх української сцени***

Управління культури,
туризму та охорони культурної спадщини
Оболонської районної в місті Києві державної адміністрації

ЦБС Оболонського району м. Києва

ЦПРБ ім. О.С. Пушкіна

***Богдан Ступка -
патріарх української сцени***

Бібліографічна довідка

Київ 2018

Богдан Ступка – патріарх української сцени : бібліографічна довідка / уклад. Т.В. Малиш. – К. : ЦПРБ ім. О.С. Пушкіна ЦБС Оболонського р-ну м. Києва, 2018. - 19 с.

Його називають «людина-епоха». Актор з великої літери «А». Геніальний та самобутній артист. Видатний діяч культури. Людина, яка обожнювала сцену і якій зал аплодував стоячи. Чоловік, який міг поглядом сказати більше, ніж словами. Він мав все: щасливу родину, улюблену справу та визнання. Пішовши з життя, він залишив після себе пам'ять, повагу та любов на багато років.

До вашої уваги бібліографічна довідка «Богдан Ступка – патріарх української сцени».

Видання ознайомить вас з життям та творчістю відомого українського діяча, народного артиста, лауреата Шевченківської премії та Героя України, Богданом Сильвестровичем Ступкою.

Публікацію підготовлено у відділі інформаційно-аналітичної та маркетингової роботи ЦБС Оболонського району м. Києва.

Розраховано на широке коло читачів.

Укладач Т.В. Малиш

Комп'ютерна верстка Т.В. Малиш

Відповідальна за випуск О.М. Львович

© Укладач Тамара Малиш, 2018

© ЦПРБ ім. О.С. Пушкіна, 2018

Зміст

Біографія

5

Творча картка

7

Акторські здобутки

9

Вшанування пам'яті

13

Список рекомендованої літератури

14

Список Інтернет-джерел

15

Фотоальбом

16

Біографія

Не закохуйся в обличчя,
не закохуйся в вбрання,
а закохуйся в ту душу,
що потрібна для життя!
Бо краса – це сон зрадливий,
раз присниться, та й нема.
А душа – це все на світі,
що потрібно для життя...

Богдан Ступка

Богдан Сильвестрович Ступка народився 27 серпня 1941 року у селі Куликів, Львівської області в сім'ї артиста хору Львівського театру опери та балету ім. І. Франка і домогосподарки.

Закінчивши Львівську школу № 4 (нині Львівська лінгвістична гімназія) хлопець подав документи до Львівського університету на хімічний факультет, але іспити склав невдало. Деякий час він працював слюсарем в майстерні, потім фотографом в астрономічній лабораторії, а також був куратором джазового колективу «Медікус».

Ще з дитинства маленький Богдан захоплювався сценою, крім того, що батько співав у хорі, у матері старший брат був там солістом, а тітка – головним концертмейстером. Саме за кулісами театру хлопчик побачив та почув багатьох видатних співаків повоєнного часу, зокрема Івана Козловського и Сергія Лемешева. Можливо цей факт і вплинув в майбутньому на вибір Богдана Ступки, не розглядати інші сфери діяльності, а вступити до акторської студії при Львівському академічному драмтеатрі ім. Заньковецької і стати актором. Там Богдан навчався акторській майстерності у кращих викладачів західної України. Закінчивши з відзнакою навчання він став повноцінним членом акторської трупи театру.

У Львівському академічному драмтеатрі ім. Заньковецької творчим наставником Ступки був тодішній режисер, який згодом став директором театру, Сергій Данченко. Невдовзі він переїхав до Києва і очолив Київський академічний драмтеатр ім. І. Франка та запросив до нього свого учня Богдана. Паралельно з роботою у театрі, Ступка навчався на заочному відділенні у Київському театральному інституті ім. Карпенка-Карого, де незабаром отримав спеціальність – театрознавець. Згодом його запросили грати у кіно: характерні, вольові та історичні ролі.

Цей дивовижний артист встигав працювати у театрі, кіно та очолювати посаду міністра Культури та Мистецтв України. Проте велика відповідальність та брак часу на улюблену справу, стали тягарем для Ступки, тому він був змушений покинути місце міністра пропрацювавши лише два роки. Прийняте ним рішення повністю присвятити себе мистецтву співпало зі страшною втратою, як для України так і для самого актора, помер його наставник та друг Сергій Данченко. Так новим художнім керівником Київського академічного драмтеатру ім. І. Франка став Богдан Сильвестрович Ступка.

За час його керівництва театр засяяв новими барвами. Молоді талановиті актори, потужні спектаклі та океан оплесків від вдячних глядачів. Все це плоди неймовірної праці, наполегливості та перш за все любові до своєї справи і до своєї Батьківщини. Якщо торкнутися теми кохання, то і тут Богдан Ступка залишився вірним собі та обрав дружину, як і професію, раз і назавжди... Він прожив все своє життя з однією коханою жінкою Ларисою Корнієнко, яка подарувала йому не менш талановитого сина Остапа Ступку, а той в свою чергу онука, тепер також відомого актора Дмитра Ступку.

Помер улюбленець народу 22 липня 2012 року у лікарні «Феофанія» після тривалої хвороби. Похований в Києві на Байковому кладовищі.

Творча картка

1980 рік - Звання народного артиста України.

1993 рік - Державна премія України імені Т. Шевченка у галузі театрального мистецтва - за виставу «Тев'є-Тевель» за п'єсою Григорія Горіна, написаною за мотивами творів Шолом-Алейхема у Київському державному академічному українському драматичному театрі імені І. Франка (у складі колективу).

1994 рік - Почесна відзнака президента України (перша нагорода незалежної України).

1999 рік - Орден «За заслуги» II ступеня.

2001 рік - Орден «За заслуги» I ступеня.

2001 рік - Лауреат премії незалежних критиків «Кришталева Турандот».

2004 рік - Премія «Телетріумф» в номінації «Найкращий актор» за роль у серіалі «Завтра буде завтра».

2004 рік - Номінація на приз Європейської кіноакадемії за головну роль у стрічці «Свої».

2006 рік – Орден князя Ярослава Мудрого V ступеня.

2008 рік - Нагорода III Римського міжнародного кінофестивалю за найкращу головну чоловічу роль в українсько-польському фільмі «Серце на долоні» режисера Кшиштофа Зануссі.

2009 рік - Премія «Золотий Орел» у категорії «Найкраща чоловіча роль» у картині «Тарас Бульба».

2010 рік - Орден князя Ярослава Мудрого IV ступеня.

2011 рік - Звання Герой України з врученням ордена Держави «За визначний особистий внесок у збагачення національної культурно-мистецької спадщини, багаторічну плідну творчу діяльність та високу професійну майстерність».

2012 рік - Премія «Телетріумф» в номінації «Найкращій актор» за роль у серіалі «Одного разу у Ростові».

2012 рік - Державна премія України ім. Олександра Довженка «За видатний внесок у розвиток українського кіномистецтва» - помертньо.

Премія «Телетріумф»

Орден «За заслуги»

Орден князя Ярослава Мудрого

Акторські здобутки

Першою екранною роботою Богдана Ступки стала картина «Мир хатам – війна палацам», яка вийшла 1970 року, а вже через рік актор з'явився у фільмі «Білий птах з чорною ознакою», який приніс йому першу популярність.

До речі, дивлячись сучасні фільми з Богданом Ступкою важко повірити, що одна із перших ролей в кіно могла викликати труднощі у видатного актора. Але як пізніше розповідав сам Ступка, йому було дуже складно переключитись із театрального актора у кіноактора. Це було під час зйомок фільму «Білий птах з чорною ознакою», де Ступка грав одну із головних ролей. «Я говорив дуже голосно, як в театрі, і мені постійно режисер повторював: «не кричи так, говори тихіше», – розповідав актор. Труднощі виникали і з емоціями. В театрі Богдан Ступка звик показувати емоції гіперболізовано, в той же час перед камерами треба було грати більш стримано і природно.

Серед картин, які принесли Богдану Ступці приголомшливий успіх та стали шедеврами європейського кінематографа це – «Будинок твого батька», «Господи, прости нас грішних», «Діти Сонця», а також польська історична драма «Вогнем і мечем», в якій актор зіграв гетьмана Богдана Хмельницького. Варто зазначити кінострічку «Тарас Бульба»: його вражаюча та досконала гра без сумніву заслужила ті нагороди, які Богдан Ступка отримав за цю картину.

На рахунку у актора близько 100 ролей у кіно та понад 100 на сцені театру.

Фільмографія

- 1970 - Мир хатам, війна палацам
- 1971 - Білий птах з чорною ознакою
- 1971 - Друге дихання
- 1971 - Камінний господар
- 1971 - Осяяння
- 1972 - Наперекір усьому
- 1972 - Найостанніший день
- 1973 - Вогнище на снігу
- 1973 - Новосілля
- 1975 - Хвилі Чорного моря
- 1975 - Посеред літа
- 1976 - Солдати волі

1977 - Право на любов
1979 - Забудьте слово «смерть»
1979 - І прийде день
1979 - Склеяне щастя
1980 - Дударики
1980 - Інакше не можна
1980 - Від Бугу до Вісли
1980 - Двобій
1981 - Мужність
1981 - Червоні дзвони
1982 - Відкриття
1982 - Таємниці святого Юра
1983 - Вир
1984 - Володчине життя
1984 - Все починається з любові
1984 - Украдене щастя
1985 - Діти сонця
1985 - Женихи
1985 - Дорівнює чотирьом Франціям
1985 - Метушня
1986 - Вечорниці
1986 - Дім батька твого
1986 - Щасливий, хто кохав
1986 - До розслідування приступити
1987 - До розслідування приступити (продовження)
1987 - Золоте весілля
1987 – Данило – князь галицький
1988 - Генеральна репетиція
1988 - Камінна душа
1988 - Театральний сезон
1990 - Микола Вавілов
1990 - Нині прослався син людський
1990 - Луна
1991 - Із життя Остапа Вишні
1991 - Гріх
1991 - Кремлівські таємниці 16 сторіччя
1992 - Чотири листи фанери
1992 - Господи, прости нас грішних!
1992 - Для домашнього огнища

1992 - Тарас Шевченко. Заповіт
1993 - Дорога до раю
1993 - Єлисейські поля
1993 - Пастка
1993 - Сірі вовки
1993 - Очікуючи вантаж на рейді Фучжоу біля пагоди
1993 - Трагедія століття
1993 - Кайдашева сім'я (телевиства)
1995 - Геллі і Нок
1995 - Самотній гравець
1996 - Judenkreis, або Вічне колесо
1996 - Кайдашева сім'я
1999 - Вогнем і мечем
1999 - Схід – Захід
1999 - Китайський сервіз
2000 - Чорна рада
2001 - Молитва за гетьмана Мазепу
2001 - Саломея
2002 - Таємниця Чингісхана
2003 - Завтра буде завтра
2003 - Коли сонце було богом
2004 - Водій для Віри
2004 - Свої
2005 - Взяти Тарантіну
2005 - Вбивча сила-6
2006 - Два в одному
2006 - Заєць над безоднею
2006 - Мости серцеві
2006 - Сонька Золота Ручка
2006 - Дивне Різдво
2006 - Три напівграції
2007 - 18-14
2007 - Одна любов душі моєї
2007 - Весілля. Справа. Смерть
2007 - Трос і Сніжинка
2007 - Приватне замовлення
2007 - Юнкера
2008 - Сафо
2008 - Серце на долоні

2008 - Олександр. Невська битва
2008 - Сила притяжіння
2008 - Стріляй, негайно!
2009 - Тарас Бульба
2009 - Інсайт
2009 - Куплю друга
2009 - Відторгнення
2010 - Шантрапа
2010 - Вчора закінчилась війна
2010 - Іванов
2011 - Вогні кнайпи
2011 - Платон Ангел
2011 - Будинок
2011 - Гра
2011 - Одного разу у Ростові
2011 - Сестри Корольови
2012 - Безодня

У театрі ім. Івана Франка

«Украдене щастя» (Іван Франко) - Микола Задорожній

«Дядя Ваня» (Антон Чехов) - Войницький

«Король Лір» (Вільям Шекспір) - король Лір

«Лев і Левиця» (Ірен Коваль) - Лев Толстой

«Кар'єра Артура Уї, якої могло і не бути» (Бертольд Брехт) - Артуро Уї

«Сни за Кобзарем» - поет

«Цар Едіп» (Софокл) - цар Едіп

«Істерія» (Террі Джонсон) - Зигмунд Фрейд

«Тев'є-Тевель» (за п'єсою Григорія Горіна, написаною за мотивами творів Шолом-Алейхема) - Тев'є

«Легенда про Фауста» - старий Фауст, Мефістофель

Вшанування пам'яті

- На честь Богдана Ступки названі вулиці у містах Вінниця, Буча, Бориспіль, Жовті Води, Запоріжжя, Синельникове, Таврійськ, Покровськ.
- У ніч на 67-ий день народження Богдана Ступки у Андрушівській астрономічній обсерваторії був відкритий астероїд «269252 Богданступка», названий на його честь.
- 5 жовтня 2016 року УДППЗ «Укрпошта» було введено в обіг художню поштову марку, присвячену Богданові Ступці, та проведено погашення марки і конверта «Перший день» на поштамтах Львова та Києва спеціальним пам'ятним штемпелем «Першого дня».
- До 75-річчя від дня народження актора (2016 рік) відкрито Музей-кімнату Богдана Ступки в будівлі Народного дому смт. Куликів (селище міського типу в Україні, у Жовківському районі Львівської області).
- До 76-тої річниці від дня народження (2017 рік) встановлено погруддя Богдана Ступки біля будівлі Народного дому смт. Куликів (селище міського типу в Україні, у Жовківському районі Львівської області).

Список рекомендованої літератури

1. Багрянцев, Ю. Спогади про Богдана Ступку / Ю. Багрянцев // Слово Просвіти. - 2015. – 24 вересня. - С. 13.
2. Гусак, А. Богдан Ступка стане правити під Обуховом : на днях в столиці презентували Третій міжнародний фестиваль «Парк Київська Русь» / А. Гусак // Київські Ведомості. - 2010. - № 50. – С. 6.
3. Дубинянська, Я. Богдан Ступка: «Ставить на роль Бог» / Я. Дубинянська // Личности : ежемісячний історико-біографічний журнал. - 2016. - № 3. – С. 6-23.
4. Загребельний, М. Богдан Ступка / М. Загребельний. - Харків : Фоліо, 2017. – 120 с.
5. Коваленко Г. Богдан Ступка / Г. Коваленко // Український театр. - 1994. - №5. - С. 32.
6. Мельниченко, В. Богдан Ступка. Біографія / В. Мельниченко. – Москва : Домашня бібліотека, 2012. – 832 с.
7. Мельниченко, В. Богдан Ступка / В. Мельниченко, А. Овсянникова. - Москва : Агентство печаті «Столиця», 2011. – 471 с.
8. Мельниченко, В. Богдан Ступка : обличчям до історії / В. Мельниченко. - Москва : Домашня бібліотека, 2013. – 419 с.
9. Петрова, О. Зоряне небо лицедія : 30 серпня минає 40 днів, як пішов у Всесвіт Богдан Ступка / О. Петрова // День. - 2012. - 30 серпня. - С. 11.
10. Поліщук, Т. Епоха під назвою «Богдан Ступка» : сьогодні Україна прощається із легендарним актором / Т. Поліщук // День. - 2012. - № 127. – С. 10.
11. Тримбач, С. Богдан Ступка. Життя без протоколу / С. Тримбач // День. - 2012. - № 239. – С. 40.
12. Яновська, Л. Богдан Ступка відбув у Вічність зі сцени / Л. Яновська // Урядовий кур'єр. - 2012. - № 130. - С. 1.

Список Інтернет-джерел

1. Богдан Ступка: астральний феномен української культури [Електронний ресурс] // ДивенСвіт: - Режим доступу: <https://old.dyvensvit.org/articles/8618.html>. - Мова: укр.
2. Богдан Ступка: «Від театру королів - до театру блазнів» [Електронний ресурс] // День: - Режим доступу: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/bogdan-stupka-vid-teatru-koroliv-do-teatru-blazniv>. - Мова: укр.
3. Богдан Ступка: життя у стилі джаз [Електронний ресурс] // Інтер: - Режим доступу: <http://blog.inter.ua/bogdan-stupka-zhittya-u-stili-dzhaz/>. - Мова: укр.
4. Богдан Ступка – людина-епоха, один із найталановитіших акторів України [Електронний ресурс] // 24 канал: - Режим доступу: https://24tv.ua/bogdan_stupka_lyudina_epoha_odin_iz_naytalanovitishih_aktoriv_ukrayini_n832659. - Мова: укр.
5. Богдан Ступка: творчий шлях у театрі і кіно [Електронний ресурс] // DAILY: - Режим доступу: <https://daily.rbc.ua/ukr/show/bogdan-stupka-tvorcheskiy-put-v-teatre-i-kino-22072012130000>. - Мова: укр.
6. Особистість: Богдан Ступка [Електронний ресурс] // Ukraine-is: - Режим доступу: <https://www.ukraine-is.com/uk/osobistist-bogdan-stupka/>. - Мова: укр.
7. Пішов з життя геній українського театру і кіно [Електронний ресурс] // Gazeta.ua: - Режим доступу: https://gazeta.ua/articles/necrology/_pishov-z-zhittya-genij-ukrayinskogo-teatru-i-kino/784406. - Мова: укр.
8. Сотня причин захоплюватись Богданом Ступкою [Електронний ресурс] // Еспресо TV: - Режим доступу: https://espresso.tv/article/2016/08/27/ukrayinskyu_metr_svitovogo_kino_sotni_prychyn_zakhoplyuvatys_bogdanom_stupkoju. - Мова: укр.
9. У рідному селі Богдана Ступки відкрили пам'ятник на його честь [Електронний ресурс] // Громадське радіо: - Режим доступу: <https://hromadskeradio.org/news/2017/08/27/u-ridnomu-seli-bogdana-stupky-vidkryly-pamyatnyk-na-yogo-chest-video>. - Мова: укр.

Фотоальбом

Будинок, в якому народився
Богдан Ступка

Богдан Ступка, 1959 рік

Міністерство культури Української РСР
Львівський державний академічний театр ім. М. Заньковецької
вул. М. Заньковецької 1
Телефон: 133-22, 137-21, 133-23

Міністерство культури Української РСР
Львівський державний академічний театр ім. М. Заньковецької
вул. М. Заньковецької 1
Телефон: 133-22, 137-21, 133-23

81 - травня 1963 р.

ТВОРЧА ХАРАКТЕРИСТИКА
на артиста Львівського українського драматичного театру
ім. М. Заньковецької тов. **СТУПКА** Богдана Сильвестровича.

Тов. **СТУПКА** Б.С. 1941 року народження, українська нація, освіта - 10 класів та середня спеціальна.
В театрі працює з 1961 року на посаді артиста.

Після закінчення учбово-театральної студії підготовки акторських кадрів 1959-1961 р.р., по запровадженні Міністерства культури УРСР тов. **СТУПКА** Б.С. був зарахований до творчого складу театру з 13 травня 1961 року.

Під час своєї роботи тов. **СТУПКА** Б.С. змінив себе надійним молодим актором. З 1961 року по сьогоднішній день Б.С. **СТУПКА** отримав ряд цікавих образів на найвищому ідейно-художньому рівні.

Тов. **СТУПКА** Б.С. систематично підвищує свою акторську майстерність та ідейно-політичний рівень.

За період роботи в театрі тов. **СТУПКА** адміністративних ступенів не мав.

За участь в вефемних концертах він неодноразово нагороджується почесними грамотами Обкому комсомолу, Прикарпатським Воєнним округом та дирекцією театру.

Тов. **СТУПКА** Б.С. дисциплінований, кмітливий, зосереджений до себе, морально стійкий. Приймає участь в громадському та комсомольському житті театру.

Характеристика видана для представлення в Львівській університетській бібліотеці.

Директор театру. - *[підпис]* Ф.Сидорчук

Арта
Львівського національного університету
імені Івана Франка

Характеристика на артиста Львівського
українського драматичного театру ім.
М. Заньковецької Богдана Ступку, 1963 р.

И. Миколайчук, Б. Ступка, Ю. Миколайчук
х/ф «Білий птах з чорною ознакою»

Богдан Ступка
х/ф «Вогнем і мечем»

Богдан Ступка
х/ф «Тарас Бульба»

Богдан Ступка з дружиною Ларисою Корнієнко

Онук Дмитро Ступка та син Остап Ступка

Бібліографічна довідка

*Богдан Ступка -
патріарх української сцени*

Укладач Тамара Володимирівна Малиш

Централізована бібліотечна система
Облонського району м. Києва

Центральна публічна районна бібліотека
ім. О.С. Пушкіна

просп. Оболонський, 16, м. Київ 04210
419-84-11, 410-24-73
<http://ocls.kyivlibs.org.ua/>

